

ప్రబోధ 20

నట్టక్తులందరు భగవంతుడాయంచు
 చెవులకింపుగ స్మరణఁజేయదినము
 చదలవెతలన్ని ప్రీతితో నెరవేర్చి
 అన్నదమ్మలమాడ్కి మన్నదినము
 దైవచింతనచేయు భక్తబృందములగు
 ప్రీతివృత్తాన్నము పెట్టుదినము
 మహనయులెవైన మనకడకేతెంచి
 చెలివి భగవత్కథలు చెప్పుదినము
 దినము దినముగాని
 తక్కినవన్నియు తద్దినములె
 ఇంతకన్ననువేరెడ్డియెరుకపరతు
 సాధుసద్గుణగణ్ణులొ సచ్చులార.

ప్రేమస్వరూపులారా!

మనసుకు శాంతి అవసరము. శాంతి లోకసుఖములేదు. అనాదికాలమునుండి
 డిలీకాంతిని మిత్తమై మానవుడు యనకవిధములైన ప్రయత్నములు సల్పఁ తోవచ్చుడు. కాని
 శాంతిని అందుకో తకహాతున్నాడు. కారణమేమిటి? శాంతికి మూలాధారమేమిటి? దేనివలన మనసు
 కు శాంతి యొర్పడును అనే విచారణ దాలాపెడ మార్గం పట్టింది. ప్రాకృత సంబంధమైన పంచభూ
 తముల యొక్క మిశ్రమే మనసునకు శాంతి అనపెడ మార్గముల మనవు. డిలీకాంతిని మిత్తమై
 పొందుట తో వచ్చుడు. కనులతో చూడటం, నోటితో మాట్లాడటం, చెవులతో వినటం, యామన
 స్సుతో అనుభవించటం యావిధమైన పంచరిద్దియ మల యొక్క ప్రసాదమే మానసిక శాంతికి
 మూలకారణమని భావిస్తూ వచ్చాడు. ఈ యింద్రియముల తృప్తిని మిత్తమై తాను యనకవిధములైన
 తృప్తి మార్గములను అనుభవిస్తూ వచ్చాడు. ఈ ఆనందముని మిత్తమై అధర్మముచే, అక్రమముచే
 అనాదికాలముచే యా ఆనందమును అనుభవించుటకు ప్రానుకున్నాడు. వృత్తిని మిత్తమై, స్వార్థ ప్రయో
 జనములని మిత్తమై పరుల శాంతిని దోచుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఈ విధమైన ప్రయత్న
 ములచేత మానవునకుగానీ, తన సాదరమానవులకు గాని శాంతి శాంతినోజ్యములు కరువైపోయినవి.
 శాంతిమైన వాంఛలవలన అహంకారము, స్వార్థము పెరుగు తో వచ్చాయి. ఈ అహంకార స్వార్థ ప్రయోజ

నమల చేత మానవునకు మానవునకు మధ్యనున్న మానవత్వము మట్టిగఠచిహాయించి. ఈమానవత్వము వుండినసంబంధ భాంధవులను పుత్రిగా దూరంచేసుకొంటు వస్తున్నాడు. మానవుని వృద్ధయం పలసముద్రము వంటిది. అట్టిక్షేరసాగరమునందే భగవంతుడు పవళిస్తాడని ప్రాణాముల టింక్క ప్రమాణము. క్షేరసాగరముగా పుండవలసిన మానవుని వృద్ధయము రూనాడు క్షేరసాగరం గావరి హతా వచ్చింది. క్షేరమనగా తెలుపు అని. తెలుపు అనగా సాత్విక భావముతో కూడినదే మానవు ని వృద్ధయము అని. ఈ సాత్విక వృద్ధయమునందు శాంతి ప్రేమ సహనము సానుభూతి యిట్టొది పవిత్రమైన గుణములు వాసము చేస్తుంటాయి. ఈ క్షేర సాగరమునందు ఉయింగలములు, మోసళ్లు యింకాయనేక విధములైన కృతమృగములు నివసిస్తువున్నాయి. ఈమకర తిమింగలములె మనయెక్క ళహంకార స్వార్థములు. ఈనాడు మానవుని యందు రూపస్వార్థము, అహంకారము పెచ్చుపెరిగి హావని. దేశస్థినను హింక వాడ్లు వుంటూ వుండాలి.

'నశ్చైయో నియమం విశా' నియమమే తే కహాయి న మానవత్వం నిరర్జలమై హా తుండి. సూర్యుడంధ్రాదులకు వని, నక్షత్రములకు గాని, యు తువులకు గాని కొన్ని కొన్ని వాడ్లు తోర్తరుచు కొని వుంటున్నవి. ప్రకృతి యెహింక వాడ్లును అనుసరించి భగవంతుని నియమం ప్రకారము తాను తరుగుతూ వస్తున్నాది.

శ్రమము తప్పుక ప్రతిదినం బను భాను
ఢు దయాస్తమ యమలనందనేల
క్షణమైన విలైంతి గానక తాపవనుండు
జీవకోటుల వ్రోవ వేవనేల
గగనం బునకు కొంతకై సేయయ తారలు
పగలువంతుము దొగు భంగియేల.

ఇవన్నీ కూడ ను తమ తమ క్రమమును అనుసరిస్తూ వస్తున్నవి. పశుపక్షిదులు కూడను తమతమ క్రమమును అచరిస్తూ వస్తున్నవి. తమతమ రుంధ్రయములను తమతమ స్వాభాసమునందు రుంతుంటున్నవి. కాన పవిత్రమైన మానవుడు, దివ్యమైన మానవజన్మము, ఉత్సాహం పుష్టమైన మానవ జీవితమును తాను హింక మముల్ వుంచుకొనలేక హతున్నాడు. పశుపక్షి మృగాదుల కేసంస్కారం లేదు. సంస్కారమే మానవునకు సర్వనల్లో వను చూపిస్తుంది. మానవుని వెంట పచ్చినవి సం సారముకాదు. సంస్కారమే. అట్టి సంస్కారమును మనమీనాడు కోల్పోతూ వస్తున్నాము. పుట్టిన తప్పగమలంతా యెవిధమగా పుట్టునో అదేవిధమైన స్థితిలో మరణిస్తూ వస్తున్నవి. కృతముగా పుట్టినపుటి, తిరుతయి తొడి మృగములకు యెన్నివిధములైన అభ్యసము బచేయించినప్పటికిని తమకృతగుణమును వదలలేక హతున్నవి. కాని మానవుడు క్షుణ్ణు కాదు. కొన్ని అభ్యసములు చేతను కొన్ని నియమములు చేతను తాను దుర్గుణములను సద్గుణములుగా మార్చుకోగలిగిడు.

శ్రీయోహిణ్ణానమః సాత్త్వికాన్యానంవిశిష్టతే

ధ్వానా త్కీర్తి సలక్ష్యగన్త్రాగా ధ్వాన్తిరనన్తరమ్.

మనంనడచేనడక,మాల్లాడే మాటలు,చెప్పేవిషయములు,చేసేపనులువివస్థకూడనుకోవలము అచ్చును ముతుల్లనే అభివృద్ధి గాంచుతున్నది. కృరుడుగాపుట్టినమానవుడు పరమశాంతిస్వరూపుడుగాడేవించటానికి అమానములనుండి దారులుకొట్టిచూచుకున్నరత్నకొరుడుకూడనువచ్చి? మవర్షిగావారుతూ మట్టిడు సడ్చి ధులచేత, సత్ప్రవర్తనలచేత, సత్పుంగమ చేత మానవుని సంస్కారము అభివృద్ధిగాంచుతుంది ఈనాడు మానవునికి సత్పుంగమ అత్తవసరము.

మనముచక్కని ఆరోగ్యము పొందవలెనన్న దానికొరెండు మార్గములు అనుసరింఛాలి. శారీరకమైన ఆరోగ్యము మనకు అత్తవసరము. అపలనున్న మాలిన్యాన్ని బయటకు పంపాలి. బయటనున్న పవిత్రమైన పదార్థములను అపవిత్రంపాలి. అప్పుడే రోకలీరమ ఆరోగ్యాన్ని పొందుతుంది. అదేవిధముగా మానసిక ఆరోగ్యము కూడను అత్తవసరము. ఇక్కడ మనసునందుండిన దుర్గుణములు, దుశాచారములు, దుష్ప్రవర్తనలు, దుష్ఠింతులు అనే మాలిన్యాన్ని మనము బయటకు పంపాలి. సద్గుణములు, సదాచారములు, సత్ప్రవర్తన, సత్పుంగమ అనే పవిత్రమైన వాటిని అపలగు చేర్చాలి. ఆగమార్థంతుడేవారంగ మనార్థంతు రాక్షసాం అన్నారు. అనగా చిదేవతలలో మా అప్రవేశించండి. చిర్లక్ష్య సులలానా లో వుండినవారు బయటకు పారి అనే ప్రయత్నము మనమనాడు చెయ్యాలి. అదేవిధముగానే హిరణ్యకశిపుని కుమారుడైన ప్రహ్లాదుడు మహాభక్తుడు. తండ్రి హరిద్వషి. కుమారుడు హరిప్రియండు. ఈ రెండింటికీ సంబంధము యేమాత్రంలేదు. పరస్పర విరుద్ధమైన దానిని అనుభవిస్తూ వచ్చారు. హిరణ్యకశిపుడు దేవుడులేడని ప్రహ్లాదుడు దేవుడు కలడని. ఎక్కడ గలడనంటుంటే ప్రశ్న. ఇందు గలడం దులేడను సందేహము వలదు అని ప్రహ్లాదుని వాదన. హిరణ్యకశిపుడొక స్థలంభ మనుచూపించెయిందు అభగవంతుడున్నాడో అని ప్రశ్నించాడు. కలడని విశ్వసించడం ప్రహ్లాదుడు. ఆ స్థలంభమును బ్రద్ధులు చేశాడు హిరణ్యకశిపుడు. నరసింహుడు ప్రయత్న పూర్వకముగా లభించాడు. దీని అంతరార్థమేమిటి? మనదేహమే ఒక స్థలంభము. ఈ దేహాశ్రాంతిని మనము బ్రద్ధులు చేసినప్పుడే అందులో పైవం ఆవిర్భవిస్తాడు. కానీ యానాడు దేహాశ్రాంతిని మనము దిన దినము అభివృద్ధి గాంచుకుంటూ వస్తున్నాము. ఈ యింద్రియవారి భలను మనం హాళించుకుంటూ వస్తున్నాము. కెనియిట్టి పరమ భక్తుడైన, పరిపూర్ణాన్వితమైన కల్లి నప్రహ్లాదుడు హరిని ప్రేమిస్తూ వచ్చాడు. కానీ యిటి పరమ భక్తుడైన ప్రహ్లాదునికి కుమారుడు పరమ దుర్మిత్యుడైన వాడువుట్టాడు. అతనే విరోచనుడు. ఈ విరోచనుడు నాస్తికుడు. కాని అట్టి నాస్తికుడైన విరోచనునికి పుట్టిన వాడే యానాడు మనం చేసుకున్న పరమ భక్తానిది. అతనే బలిచక్రవర్తి. ఈ బలిచక్రవర్తి ప్రహ్లాదుని మనుమడు. బలిచక్రవర్తి పరమభాగ్వికుడు. ప్రజలయొక్క క్షేమ సంహారములకు తనకంటె గిట్టవలె కావాలనుకొన్నాడు. ప్రజలక్షేమమతనక్షేమముగా విశ్వసించినవ్త్రీ. అట్టి ప్రమదచక్రవర్తి ఆనాటి రాజు. శుత్రనికాలమంతయు సుచిక్షం గా సాగుతూ వచ్చింది.

ఎన్నో సద్గుణములు వుండినప్పటికిని మానవునియందు దుర్గుణములు కూడా ప్రవేశిస్తూ వుంటాయి. ఎక్కడ చూచినప్పటికిని రాజ్యము లోపల బలిచక్రవర్తి పేరు ప్రతిష్టలు పెరుగుతూ వచ్చాయి. ఈ క్రిష్టిత్యలు అనేక విధములు గా వ్యాప్తియైన తక్షణమే తనలో అహంకారము ప్రవేశించింది. ఈ అహంకారము మానవుని అధిక పతనమునకు ఒక రాజ బాట. మానవుని అహంకారము నకవకతములేదు. దెనిచూచి అహంకార పడుతున్నాడు.

సర్వతరి పాణి పాదు తద్గుణ త్కాక్షిణి ముఖం

సర్వతరి శ్రుతి మల్లాకే సర్వమావృత్త తిష్ఠతి.

సర్వము భగవంతుడే అయినప్పుడు దెనిచూచి అహంకారము. తాను నిమిత్త మాత్రమే మత్రమే. తనది దేహము కాదు. తనది మనసు కాదు. తనది బుద్ధి కాదు. తనయొక్క అంతఃకరణ తనది కాదు. ఈ సర్వము కూడ ను ఆత్మయొక్క ప్రతిబింబములే. ఈ నాడు మనసు - మనసు - మనసు జీవితీయనేక విధములైన ప్రతిబింబము లుంటున్నాయి. వీలెసేమనో అంశము లని పిలుస్తారు. మనసు, బుద్ధి, చిత్తము అహంకారము యీ నాలుగు మనసు యొక్క ప్రతిబింబములే. పేరుకు నొల్లవుంటున్నవిగాని అన్నిటియందు మనసు యొక్క అన్ని ధర్మములు ఉండి. సంకల్ప వికల్పములతో వుండినప్పుడు మనస్సుని పిలువబడుతుంది. నిర్గుణ యాత్మకమైన స్థితికి వచ్చినప్పుడు యిది బుద్ధి అని పిలువబడుతుంది. చింతించే సమయములో దీనికి చిత్తము అని పేరు. వ్యక్తిత్వాన్ని వ్యక్తకరించే సమయములో దీనినే అక్షయ రమ్యుడు. ఒక శ్రావణుణుడుంటాడు. ఆ శ్రావణుణుడు ఒక్కడేగాని వంటవానిని వంట శ్రావణుణుడని పూజ చేసేవానిని పూజింపి. శ్రావణుణుడని, పంచాంగము చేప్పే శ్రావణుణునికి పంచాంగ శ్రావణుణుడని అంటారు. ఇవన్నీ వృత్తులను బట్టి వేర్వేరులు. అదే విధముగానే ఒకే మనసుకు తమ వృత్తులను బట్టి వేర్వేరు మారు తూవచ్చాయి. సంకల్పములు చేసే సమయములో దీనికి మనసు అని పేరు. సంకల్ప వికల్ప త్కరమనకి అన్నారు. మంచి చెడ్డల యొక్క నిర్ణయములకు ప్రవేశిస్తుంది యీ మనసే. అప్పుడు దీనిని బుద్ధి అన్నారు. నిత్య నిత్య విషయ పరిశీలనాజ్ఞానము కల్గిన దీ. కనుకనే యిది బుద్ధి అని పిలువబడుతు వచ్చింది. మానవుని జీవితమంతయు యీ నాలుగు గంటలైన ఆధార పడివుంటుంది. అయితే యీ మనసు యింద్రియములైన ఆధార పడివుంటుంది. ఇంద్రియము లభగ భాగ్యాలను అనుభవించడానికి మనసు యిష్టపడుతుంది. ఈ యింద్రియములు మనసుతో కలిసి జీవితమే సామాన్య మానవత్వము. ఇట్టి మానవత్వము సుఖదుఃఖములతో కలిసి జీవితము. ఇంద్రియముల యొక్క భోగము వుండినంతకాలము మానవుని శాంతి తీసుకోవచ్చు. ఇంద్రియముల ప్రభావము యేమాత్రం లేకుండా దూరంచేసుకున్నప్పుడు వానికి శాంతి. కనుక మొట్టమొదట మనం చూసే చూపులు పవిత్రమైన చూపులుగా వుండాలి. దృశ్య నిర్మాణ చేకన్నులు ఆనందిస్తాయి. ఈ ఆనంది ముచే త మనసుకు శాంతి యేర్పడుతుంది అట్లు మనసు ఆనందించిన దృశ్య వస్తువులతో చూడడానికీ ప్రయత్నించరాదు. ఆవిధమైన పడు మార్గం పట్టడం

చేతనే మనసు మాత్రస్వంగా మారిపోతుంది. చూడవలసినది ఒక్కటి. ఏకత్వమనే దివ్యతాన్ని మనం చూడాలి. అనేకత్వమలో వున్న దివ్యత్వమైన యేకత్వాన్ని మనం సంపర్కం చేయాలి. ఈ దివ్యత్వమే దివ్యతాన్ని మనము అభివృద్ధిపరచుకోవాలి. ప్రవృత్తులు దేనిని చూచినా దివ్యత్వంగానే చూడాలి. లోపలపెటపెట చుట్టూ సర్వము కూడను దైవత్వముగానే దర్శించాలి.

అలంఠి మన వయోన్ని మనం అభివృద్ధి గాంచుకునే నిమిత్తమై బలచక్ర వర్తిస్థితి నిమిత్తమై యానాడు ఓణం అనే పవిత్రమైన దినము యేర్పడు తూవట్టింది. ఓణం అనగా దినో మళాక అర్థము నూతన వస్త్రములు ధరించటమని. తెల్లవారి లెచిన తక్షణమే అభ్యంగన స్నానము చేసి నూతన వస్త్రములు ధరించి, బెంకాయ ఆకులు తోసుకొని వచ్చి కౌబ్బరి ఆకులతో పలు ఫాయసంపెట్టి ఆనందముగా భుజించటం ఓణం యొక్క అంతర్భాగము. ధనోపాధి వికారముల తోనే మన యొక్క పర్వదినములను అపవిత్రం గాచించరాదు. కారణమేమనగా బలచక్రవర్తి ప్రజల ప్రీతిని చూరగా వుంటుంది. అలంఠి ప్రభువును కోల్పోవటం చేత ప్రజలు చాలా దుఃఖిస్తు వచ్చారు. తల్లి బిడ్డలను కాపాడు తూవస్త్రము ప్రభువు వారికి దూరం కావటం చేత ప్రజలు వియోగాన్ని భరించుకోలేకపోయారు. ప్రజలందరూ చాలా దుఃఖిస్తు వచ్చారు. వారి దుఃఖమును చూచి సాక్షాత్తుడయిన బలచక్రవర్తి ప్రతి సంవత్సరం కూడను మీ నిమిత్తమై నేను వస్త్రం ధరిస్తాను అని ప్రకటించుకుంటుంది. కనుక ప్రజల యొక్క ధైర్యమాన్ని, ప్రజల యొక్క ఆనందాన్ని, ప్రజల యొక్క సౌఖ్యాన్ని ఆశంక కోరిన చక్రవర్తి యొక్క గ్రహదినము యానాటి పర్వదినము. ఆనాటి ప్రజలు ఆవిధమైన ప్రభుభక్తి కల్గి వుండేవారు. ఆనాటి ప్రభువు కూడను ప్రజల ప్రీతిని చూరగా వున్నారు. ఈనాటి ప్రజలు ప్రభువుల మధ్య యావిధమైన సన్నిహిత సంబంధం ఉండవలసివచ్చును. యొక్క చూసినా కన్పించటమేదు. ఈనాటి ప్రజల స్వార్థము స్వప్రయోజన నిమిత్తమై అహంకారముతో తమ బలవంతమై వ్యర్థము గాంచుకుంటున్నారు. ఈనాటి ప్రభువుల కూడను తమ స్వార్థము స్వప్రయోజనము నిమిత్తమై తమ స్థానం సంపాదించుకోవడానికి ప్రాకులాడుతున్నారు. ప్రభువుల యందుగాని ప్రజల యందుగాని స్వార్థం పెట్టుకోని గిషాయింది. కనుకనే దైవత్వం శూన్యంగా కనుపిస్తున్నది. దివ్యత్వం లేకపోతే మన వత్సరవృద్ధి మనిగూర్తించటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఇవన్నీ కూడను క్షణ భంగురాలు. ఈ క్షణోకమైన యింద్రియ సుఖములకై మన బలవంతమై వ్యర్థముగా వుండరాదు. ఈ యింద్రియ సంపదమును యెంత మనము పొందినప్పటికీ అది తనవి తరగిపోదు. అగ్నిలో కట్టెలు పేయకొంది అగ్ని మరింతగా ప్రకృతి బలం దేగాని ఆ రిపోటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కనుక వాంఛల పురుగుకొంది మరింత వానికి బంధన యేర్పడుండేకాని వానికి ఘోషమనేది కాని, శాంతి కాని చెప్పాలి. కనుకనే మనము యానాడు క్రమక్రమం గా యాహంభలను తగ్గించుకుంటూ రావాలి. ఈ వాంఛలను మనమెంత తగ్గించుకొందామో అంత శాంతి మనలో భువింపబడుతుంది. *Less Luggage more Comfort.* మన బాధలు, మన కష్టములు, మన దుఃఖములు మన హృదయం లచేతనే అభివృద్ధి అవుతున్నాయి. మన అశాంతికి మనకోరికలే

మూలకారణము . ఈ కారితలయొక్క ఫలతమే కర్మలయొక్క ప్రభావము . ఈ కర్మలయొక్క ఫలతమే
మన సుఖ దుఃఖములు . కనుక మంచి కర్మలను మనము ఆచరించాలి . అందువలననే పుణ్యము
లంఠాకొడును తస్మై నమః కర్మణా . కర్మమునకు నేను మొదట నమస్కారం . మన సుఖ దుఃఖము
లు దైవం కారగుడుకొడు . కర్మ డి కారినీవు . కర్మ ఫల ప్రదాత దైవము . ఎలంటివిత్రనము నాటకం
దువ అలంటి ఫలమే . కనుక నీవు మంచి మొక్కను నాటకంబే మంచి ఫలము తేవస్తాయి .
కనుక మనము పవిత్రమైన కర్మలలో ప్రవేశించాలి .

వృత్తి సక్రమమైన మార్గములో నడచినప్పుడే కుటుంబములో శాంతి ఉంటుంది .
ఈ వృత్తి త్వము పవిత్రమైనప్పుడే సమాజము పవిత్రమైనదిగా రూపొందుతుంది . ఈ సమాజము పవిత్ర
మైనప్పుడే మనయొక్క దేశము పవిత్రముగా మారుతుంది . దేశము పవిత్రము గావుండినప్పుడే యా
ప్రభుత్వం తో పవిత్రముగా వుంటుంది . కనుక మొట్టమొదట వృత్తి త్వమనే చొట్టా పవిత్రత వుండాలి .
ఈ పవిత్రము యొప్పుడు యేర్పడుతుంది . లోపల వున్న మూలస్వము బయటకు స్వార్థము , అహంకారము
ఈరిండింటిని మనము వెలుపల పారవేయాలి . కేవలము వెలుపల పారవేసినంత మాత్రమున అలభదు .
బయట వున్న ప్రేమ , సహనము , సానుభూతి , పవిత్రాత్మ లోపల చేర్చాలి . జీవితము దివ్యమైన జీవితముగా
రూపొందాలి . ఆ దర్శనంతమైన రూపముగా మారాలి . మన జీవితం జీవిస్తున్నాము . పశుపక్షి మృగాదుల
పరిమనం భుజిస్తున్నాము . పశుపక్షి మృగాదులవలె మనము యింద్రియములయొక్క ఆనందాన్ని
అనుభవిస్తున్నాము . ఎక్కడ మన పవిత్రత . ఎప్పుడు చూచినా పరులను నిందించటం పరులను
విమర్శించటం పరుల సుఖము చూచి దిగ్భ్రతక పావటం . తన సొంతానికి తన అహంకారము
గా పుట్టిన లోగటం యివిధమైన పశుత్వమే మానవుని అధికి పతనము గావిస్తుంది . మనను
సండు బుకటి మాటయందు మరొకటి . ఇదే మానవత్వాన్ని పూర్తి నిర్మూలంగా విస్తుంది . ఈనాడు
మానవత్వముండో . మానవుడుగా వచ్చిస్తున్నాడే గాని మానవత్వం కూర్చున్నాడే . ఎక్కడ కూడా క్షిరి
చుంటేదు . ఎక్కడ చూచినప్పుడీ కి నీ స్వార్థము , స్వార్థము , స్వార్థము . స్వప్రయోచనము . ఇది తర
తరములనుండి వేళ్లు పాకిపోయినవి . ఈ వృద్ధయములో పలపాతుకొని పోయిన యాస్థానాన్ని
బిడి పారవేయాలి . మనకు శాంతము త్రొగమునందే . త్రొగమునందే మనకు ఆనందము . త్రొగమే
మనకు అభయము . శ్రాణమే మనగా మనకు ఆశ బుండినంతవరకు మనకు అలా భావాలే . అలా భయ
మే . త్రొగము చేసినప్పుడు అభయము . ఎట్టి భయము వుండదు . అందువలననే వేదము నీ కర్మణా
సప్రజయా ధనన త్రొగే పైకే అమృత త్వామానసు అస్తారు . త్రొగములో వుండిన ఆనందము , భోగము
అవుండిన దుఃఖము మనము చక్కగా విచారణ చేయాలి . త్రొగములో చేసిన యొగముకొడును
దేశ భోగముగా మారుతుంది . కర్మలయందు అహంకారము , ఫలమునందాసక్తి యిరిండావదలతే
అది త్రొగము . అదే యొగము . మనం చేసే కర్మలయందు అహంకారాన్ని మనం అభివృద్ధి గావించుకో
కము . ఇది చేసు చేసిన కర్మ బీని ఫలతము నాకొలబ్బించాలి అనే స్వార్థంకూడా వుండకూడదు . నీవు

పదేట్టును నాటవచ్చు. కాని ఆఫతము నకీలభిస్తుందనే నమ్మకము యేమిటి? నీవుకానిసెలలలో మరణం
చవచ్చు. కాని ఆచెట్టులోని ఫలములకొన్ని సంవత్సరాలకు నీమనుమలు, కొడుకులు వచ్చి భుజించవచ్చు.
కనుక ఆఫతమునకీలభింపాలని యేమాత్రంకాననం తెలు. చేయటమనకర్తవ్యము. కర్తవ్యంయో
గమున్నట్టి. అదేనిజి పైన యోగము. కనుక నీమనముపక్షిత్రమైన కర్తవ్యములు నిర్వర్తించాలి.

అదే బలిచక్రవర్తి చేసిన మహాత్మాగం. గురుపైన శుక్రాచార్యుడు బలిచేసి
త్రిగాన్ని అడ్డుగింటాడు. చక్రవర్తివచ్చినవాడు నామాన్యుడుకాడు. సాక్షాత్తునారాయణుడే యీరాడు
ధరించవచ్చుడు. అతనునిన్ను పరీక్షించిని మిత్తమై వచ్చిండు. దానికీ బలిచక్రవర్తి ఆనంబుకాడు
గురుజీ సాక్షాత్తునారాయణమూర్తి నవద్దకువచ్చిచేయి చూడనప్పుడునా చేయి అతనిచేయిపైన
పెట్టటం నాకుయెంత అదృష్టము అన్నాడు. అదృష్టమనగా అడిగే వానిచేయి క్రిందవుంటుంది.
ఇట్టివానిచేయిపైనవుంటుంది. కనుక అక్కడ తనత్మాగము ఉన్నతస్థాయిలోవుంది అన్నాడు.
కొని యీ బలిచక్రవర్తి విన్నోత్తిలో తేడని గుర్తించాడు. శుక్రాచార్యుడు. సూక్ష్మరూపుక్తి కలకరంజ్ఞాని
కీ అడ్డునిలకాడు. సర్వజ్ఞుడైన వామనమూర్తి యీ శుక్రాచార్యుడు చేస్తున్నట్టికీ గుర్తించాడు. ఈ చేసే
దానికీ అడ్డు తగిలేవాడు మహాపాపి.

తాను పెట్టుకున్న తగవుపుట్టుదుగాని
హిరుబపెట్టుట చూడ బిర్వలేరు
దాత దగ్గర చేరి తనముల్లెపోయినట్లు
జిహ్వాతో చూడబడెట్లు చుండు.

ఇట్టివారినియేమనిపి అవాలి. అని ప్రశ్నించుకున్నాడు. త్రిగాము చేసేవారికీ అడ్డుతగిలేవారికీ యే
మనిపి అవాలి అని యోచించుకున్నాడు. ఇక్కడకు తప్ప అనిపేరు పెట్టవలెనని నిర్ణయించుకున్నాడు
భిగ్గరకు తప్పయేవరు. అన్నం అడుక్కోతానికీ వాతాడు. అక్కడ యేదైనాపేడితే కొంచుకుని
వుంటాయి కుక్కలు. కనుక కుక్కలే యీ దానముచేసే వారికీ అడ్డుతగిలేవారు. ఈ యిక్కని గుర్తించి
చేసే వామనమూర్తి బిగ్గరకు వచ్చి తీసుకొని పాడిచాడు అడ్డు. అప్పుడు శుక్రాచార్యుని బిగ్గరకు
పోయింది. అతనిపేరే శుక్రాచార్యుడు. కారణమేమనగా అతడు మహాగురువు. గురువు సర్వధర్మము
బోధించేవాడు. సర్వధర్మములలో భీంచే గురువు దానమునకట్లు తగలటం చాలా చెడ్డదికాదు.
బోధనలో మాత్రం గురువుగా వున్నాడు. ఆచరణలో మాత్రం గుడ్డిగా వున్నాడు. కనుక రెండు విధము
లైన దర్శనలో తాను షాల్గంటున్నాడు. చెప్పటం మాత్రం చెబుతున్నాడు కాని చేయటంలేదు.
అందువల్లనే *A man with a dual mind is half blind* అన్నారు. మనంకో *mind*
గొప్పంబి. రెండువిధములైన మనసులూ వుండరాదు. కనుక మనం బిరువలసినదేవో
యిట్టవలసినదేవో, చూడవలసినదేవో, చెప్పవలసినదేవో అది మౌదయవూర్తకముగా చెప్పులి.
చక్కగా బుద్ధితో విచారణ చేసి ఏవి త్రమైనవే చేయాలి. ఏవి త్రమైనవే నీవుచూడాలి. ఏవి త్రమైన

నవేనీవు చెప్పాలి. భగవంతునికి తైఫ్ యివ్వటానికై నాసిద్ధమగువుండతి. అలాంటి సర్వసంగపరిత్యగి యైనవాడే యీబలిచక్రవర్తి. తనకు సర్వస్వమువుంది. తనకు యేకైదవాలేదు. సుఖమునందుగాని ధనమునందుగాని, భోగభోగ్యములందుగాని యవిధమైనకొరతలేదు. సర్వమూపుండి. త్యగమురహితంబు లాతిదృష్టము. శ్రీమంతులకు త్యగంబు. అలాంటివారుమరింత పీసినారుబగామారు. అః భుబు గారూపాండుతారు. యీబలిచక్రవర్తి త్యగి గామారిపోయాడు. ఇలాంటి త్యగి గానికేయింతగావ్యక్తివచ్చింది.

మంచిలోకూడను చెడ్డపుడుతువుంటుంది. వరివంశమంతా రాక్షసువంశం. రాక్షసువంశమలోకూడను ప్రవ్లాదుడు, బలిచక్రవర్తివరమి భక్తులు జన్మించారు. యురదలోకూడనుమంచి మంచి ఏవిత్తమైనకమలములుపుడుతుగావస్తుంటాయి. నీటియందేమంచి చెడ్డలు వుద్భవిస్తాయి. మనిషిని ఆకర్షించేకమలములు ఉద్భవిస్తాయి. మనిషిని పట్టిపిప్పిచేసే జలగలు కూడును అందులోనే ఉద్భవిస్తాయి. కనుక మానవుని రుందుకూడును పవిత్రులు, అపవిత్రులు కూడా వుంటున్నారు. పవిత్రులు మంత్రులు ఉత్తమీత్రము పవిత్రులు కావాలి. అపవిత్రులు పవిత్రములోనికి ప్రవేశించాలి. ఇదే ఆదర్శవంతమైన జీవితము. మహనీయులచరిత్రలన్నియుకూడును ఒక ఆదర్శాన్ని నాడుపిస్తూ వచ్చాయి. వరుళచరించిన ఆచరణలు మనం ఆదర్శముగా తీసుకోవాలి. అలాగే బలిచక్రవర్తి యీ రాజు దర్శనమిచ్చిన రోజున, వామనమూర్తి అవతారమైతినదినమని మనము యేడా పండుగలు చేసుకున్నంత మాత్రమున త్రుయోజనములేదు. వామనమూర్తి యొక్క ఏవిత్రమైన గుణములు, ఏవిత్రమైన బలిచక్రవర్తి యొక్క త్యగము మనలో ఆకర్షణం కావాలి. ఆవిధమగా ఆవిధమింటి నప్పుడే ఆప్రభువుకు ప్రజలకు సన్నిహిత సంబంధ భాంధవ్య మేర్పడినా తుంది. త్రిలాంటి ప్రభువులు, అలాంటి ప్రజలు ఆ నాడు జగత్తులో వుండేటవంటి వారు. కానీ యీనాటి మానవుని దృష్టి మంచినీ చెడ్డగా చెడ్డను మంచితో భావిస్తుంటారు. ఒక చిన్నకథ

మహారాజు ఒకనాడు అభ్యుగనస్థానం ఆచరించాలని సంకల్పించుకు న్నిడు. మహారాజు సర్వార్యములుకూడును మహారాజు యేచేసేటవంటిది ఆరోజులలో ఈనాటి శ్రీమంతులంతా చేబట్ ముందు కుర్చుంటే వంటవాళ్లే వచ్చివడ్డించాలి. భార్యముట్టు కోడు. కానీ ఆనాడు భార్యనే భర్తకు వడ్డించాలి. రాణి అయినా కూడును రాజుకు తానే యిటు దియ్యాలి. ఆనాడు రాణి యింత త్రైలముదే తిలోనికి తీసుకుని మహారాజుకు అభ్యుగనస్థానము ఆచరించిన విత్తము తలలంటుతూవుంది. ఆమితల అంటు తూవుంటే తలలోపల యొక్క డోరెంటు తెల్లవెంట్రుకలు కన్పించాయి ఆమెకు. ఆమెకు విచారం అధికమైపోయింది. రాజుగారు వృద్ధులౌతున్నారు. జ్ఞానము దినదినమునకు తరిగి పోతోంది. క్షణక్షణము నశుయ్యిపోవు ప్రమాణ మనేది తరిగి పోతోంది అని తలంటుతూ తానుకంటినిరుతుడును కంటివుంది. ఈమహారాజు గారి గృహము దుట్టు అణ్ణులతో వుండేవి ఆనాటి రాజమందిరం

తలంబుకుంబున్నరాజు ఆమెకంటినిరు తుడుచుకొంటం అద్దమల చూడడు. అప్పుడు ప్రజ్ఞి
 బడురాజు ఎందుకునవ్వకంటి ధార బకొరుస్తున్నావని. ఆమె చెప్పటానికే యేమాత్రం ధైర్యంలేక
 తొసుకొంతసందేహిస్తూ వచ్చింది. కడపటికి రాజు యొక్క వత్తిడి తీత ఆమె చెప్పింది. తమకు దిన
 దినమనకు వయసుపెరిగి వాతున్నది. ఇంతకాలమజీవిస్తామమనము యాజగత్తుల పలని
 తమ యొక్క జీవితమునిఖత్రుడై నేను యాచరించను అన్నది. ఈ విషయం తెల్సన తక్షణమే
 రాజుకు కూడా తీవ్రమైన పైరాగ్నము పుట్టింది. ఎంతకాలమనమవిధముగా భోగభోగ్యాలలో
 జీవించటం. తినటము, తిరగటము, నిద్రించటము, అనుభవించటము యితో నామన జీవిత
 పక్షము. బాబులు యింక మన జీవితానికి. యింక మిగిలిన శేష జీవితాన్ని దైవచేతనతో
 మనము సార్థకము చేసుకొనడామనుకున్నాడు. ఇద్దరు అప్పటికప్పుడే అనుకున్నారు. మంత్రులను
 పిలిపించారు. రాజ్యము వారికి అప్పజెప్పారు. ఇద్దరూ అరణ్యానికి వెళ్లారు. ఇరువురూ హాయి బుప్పటికి
 ప్రజల బయలంటి పవిత్రమైన రాజుల మాకు చిక్కరు ఇలాంటి రాజుల నంతా మనము దూరము
 చేసుకొంటున్నామే అని వారు కూడను అరణ్యానికి వెళ్లారు ప్రార్థించారు రాజును మరులెక హాతే
 మేము ఆరాజ్యములో జీవించలేమని ప్రజల బాటా మెరపెట్టుకున్నారు. ఎందుకొనమీరు రాజ్యం
 వదలిపెట్టి వచ్చారు. ప్రజలపైన యేమైనా విరోధి కలిగిందా, ప్రజల వదైనా మిమ్మల్ని బాధపెట్టినా
 ప్రజల వదైనా మిమ్మనిండించారా దినకిరణం చెప్పమని ప్రార్థించారు. మహారాజు అతొకాయ
 ముతో ప్రమాదం ప్రజలను దగ్గరకు పిలిచి నాయన! యేడకొంతకాలము మిమ్మల్ని యేలినాము.
 మిమ్మల్ని అన్నివిధాలా ఆదరించాము. నాకర్హమునిర్వర్తించుకున్నాను. శేషజీవితాన్ని దైవ
 ప్రార్థనతో సార్థకం చేసుకోవాలని అన్నాడు. ఇంత యెంతకాలము బ్రతకగలను. యెప్పుడో యేహి.
 ఈసరిరమడిన దినమనకు కృపించిపోవండి. ఈ మాట వినే బుప్పటికి ఒక్కఘరి గొల్లనయే
 ధ్వజు. ఈ ప్రజల కూడను ఒకవైపున కుపోయి తపస్సు చేస్తూ కూర్చున్నారు. ఒకనాడు బ్రహ్మ ప్రత్య
 క్షమయ్యాడు ప్రజలకు. ప్రజలారా మకేమికావాలని ప్రశ్నించాడు. స్వార్థరహితమైన ప్రజలనాడు
 స్వామీ! మారాజుకు దీర్ఘాయువు అనుగ్రహించండి అని ప్రార్థించారు. తథాస్తు అన్నాడు బ్రహ్మ.
 ఈ ప్రజల గంతుల వేసుకొంటూ వెళ్లి మహారాజుకు చెప్పారు. మీకు యింత యెంత ఆయువు
 అందిందా బ్రహ్మ. మరుచిరం జీవిగావుంటారు. దీర్ఘాయువు అంటూ బ్రహ్మంబారు. కాలజ్ఞిమీరు
 రాజ్యానికి రావాలని ప్రార్థించారు. రాజు బయల దేరాడు. రాజ్యానికి వస్తున్నాడు. వినిరాని ననుకు
 నేను యొక్క దేవుంటాను అంది. అప్పుడు ప్రజలకొంత తప్పు అర్థము చేసుకున్నారు. మంము బ్రహ్మ
 నుమా మహారాజు దీర్ఘాయువు అంటూ బ్రహ్మంబారు అని గొమకాని మహారాణికి మంము అడగలేదు.
 అందువలన ఆమెకు కోపం వచ్చింది దేహినని భావించారు. ఆరాణి అటువంటిది కాదు విశాలమైన
 వృందయము కలది. సరే! మాకు రాజు కదా ప్రధానమనుకున్నారు ప్రజల బాధాపచ్చారు. ఆమె
 తపస్సు దీర్ఘంగా చేసింది. ఆమెకు కూడా బ్రహ్మ ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అవన్నీ నవ్వదేనిని ఆశిస్తూ

పునఃకేమికవతి అనప్రశ్నంబుడు. స్వామీమరురాజుకు బోధ్యయువు రుచ్చినదినిజ మన, రాజు మా
 త్రందోధ్యయువుగావుండి రాజునుప్రేమించేప్ర బలకు బోధ్యయువులేక పాతే అలాంటి రాజువుండి
 ప్రయోజనమేమిటి కనుక నాప్ర బలకు కుండ బోధ్యయువు అనుగ్రహించండి అండి ప్ర బలపవి
 త్రులైనవరుగావుండినప్పుడే ప్రభువుకూడను పవిత్రుడు, బోధ్యయువుగావుండల ప్ర బలకు లేని బో
 ధ్యయువు రాజునుండి ప్రయోజనమేమిటి? ప్ర బలు ప్రభువు బోధ్యయులుగావుండల అనిశశర్కరిం
 తమని తోరింది. అప్పుడు రూపం చేసిన త్సానికి బమ్మే ప్ర భువు ప్ర బలు, నవ బోధ్యయుచ్చుతు
 ల్లివుండు రుగాక అనిశశర్కరింబుడు. మన ముచ్చగము చేయుకొలది మనకు భగములు ములు
 తదిధిక మవుతూ వస్తాయి. ఏ భగములు? దివ్యమైన భగములు. అదే మన యొక్క జన్మము.
 శృణ్వంతువుత్రే అమృతప్రపుత్రాశి. మనం అమృతపుత్రులకావతి. అమృతపుత్రులకాకండు. మ
 నప్పు దయాన్ని క్షీరసాగరంగా మార్చుకోవతి. క్షీరసాగరంగా మార్చుకోరాదు. వికలమైన వృద్ధయం
 గా మనము అభివృద్ధి పరచుకోవతి. సయచిత భావలు చేర్చుకోరాదు. అప్పుడే నారాయణుడు మన
 వృద్ధయం లోని వాసం చేస్తాడు. అతని నేక్షిరసాగరకయనుడు అన్నారు. క్షీరసాగరుడంటే యే
 మిటి? నీ యొక్క పవిత్రమైన వృద్ధయమంత తాను పవళించి వుండున్నాకు అతనే మహా విష్ణువు.

భగవంతునిని వాసమైన రూమనసును అపవిత్రమైన దుర్గుణాలకు నివాసం
 చేసుకోబుం యెంతటి అపవిత్రము. ఈ దుష్టగుణములను, దుష్ట భావములను, దుష్ట నీయభిము
 లను మనము తుడిచి పారవేయతి. పవిత్రమైన భావలు చేర్చుకోవతి. నిష్కర్మమైన ప్రేమను నియం
 తింపతి. నిర్మలమైన భావాన్ని పెంచుకోవతి. మన జీవితాన్ని భగవంతునికి త్యాగంచేయతి.
 అదే రూపం చేకవర్తి చేసిన పవిత్రమైన కర్మ. నాటి మొదలు నేటి వరకు కేరళ రాజ్యములో పల
 యొ పవిత్రమైన భావములచేత, ఉత్తేజమైన భక్తి శ్రద్ధలచేత యొ పండుగ ఆచారము వస్తున్నారు.

కేరళ దేశం బలాపవిత్రమైనది ప్రకృతి సౌందర్యముతో తులతూ గుతు
 డేది. నిరంతరము కళకళలాడుతూ కిలకిలనవ్వుతుండేది. ఈ ప్రకృతి సౌందర్యముతో పచ్చ
 ని తోరణం గావుంటుంది. ఎక్కడ చూచినప్పటికి బలా సౌందర్యమైన ప్రకృతి గౌరవాలను
 తుండి. ఆ సౌందర్యమనేది భగవంతుని స్వరూపము. కనుక *God is beauty, Beauty is God*
 అందువల్లనే కేరళ రాజ్యములో పలమూడు అవతారములు ఉన్నవి. భగవంతుడు సాక్షాత్తు అవత
 రించడానికి అది ఒక పవిత్రస్థానము. ఇలాంటి పవిత్రమైన స్థానములను మనము పవిత్రమైన భావ
 ములతో సార్ధకంగా వింటాము. కేరళలో పల భక్తి ప్రపత్తులు చూడమిండు. రాజకీయ మార్గములో కచ్చి
 అటూ యటూ మార్పులు వచ్చినప్పటికిని ప్రతివ్యక్తి యందు ఒక దివ్యమైన భావం వలె ఆవిర్భ
 వస్తువుంటాయి. సంస్కృతికి సంస్కారము నకు పుట్టినిల్ల కేరళ. ఏదో కొంత మంది వుండువచ్చు
 ను. అని కేరళలో పల ఆ ధ్యాత్విక చేత్ర మనేది వారి యొక్క స్వభావము. ఎలాంటి నాస్తికుడైనా
 కూడను యేదో తనకు తెలియకుండానే వైవాన్ని అనుకొంటూ వుంటాడు. ఈ విధముగా దైవాన్ని

పురిస్త్రావుంటాడు. బయటదైవము లేదని కిచ్చురిస్త్రావుంటాడు అని పలకెడి వానిని తిస్త్రావుంటాడు
 కనుక కేరళ రాజ్యము యిలాంటి పవిత్రమైన ఆస్థాత్మిక క్రీడను వాతావరణము చేతను కూడిన
 క్రీడను. దాని రాజకీయ మాత్రము చేత క్రమ క్రమణా యిలాంటి పవిత్ర తంతాది గబిరిహా తాండ్రి.
 కిరళ ప్రజల అనాది కాలమునుండి అభివృద్ధి గావించుకొన్న ఆస్థాత్మిక తత్వోచ్చి మీరు అభివృద్ధి
 దేసుకుంటూరావెలి. ఎట్టి పరిస్థితుల యందైనా పవిత్రమైన ముక్కోరాదు. అది తరతరములుం
 దివచ్చిన సాంప్రదాయము. అదే సంస్కారము. అదే మన యొక్క పవిత్రమైన ధనము. ఆ ధనము తరగే
 టువంటిది కాదు. ఆ ధనము కరగేది కాదు. క్రమ క్రమణా పెరగేది. కేరళ ప్రజలారా! మరులూ
 ఆస్థాత్మిక చింతను క్రమ క్రమణా అభివృద్ధి గావించుకొని ప్రభుత్వ ధన చేత సర్కులకు ఆద
 ళ్లి అందిస్తూ ఆనందించాలని ఆశీర్వాదిస్తూ నా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను.